

استفاده از شاخص های کانی شناختی و بافتی به منظور تعیین زایش افق بوکسیتی در کانسار بوکسیت مندان ، استان کهگیلویه و بویر احمد

زرأسوندی^۱، علیرضا^۱، پورکاسب^۲، هوشنگ^۲، ساکی، عادل^۳ و *سلامب الهی سمیه^۴

^۱دانشیار دانشگاه شهید چمران اهواز، گروه زمین شناسی

^۲استاد یار دانشگاه شهید چمران اهواز، گروه زمین شناسی

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی اقتصادی دانشگاه شهید چمران اهواز

somayesalamat@yahoo.com

چکیده:

کانسار بوکسیت مندان در فاصله ی ۴۰ کیلومتری شمال شرقی شهرستان دهدشت در استان کهگیلویه و بویر احمد واقع گردیده است. بوکسیت این ناحیه به لحاظ زمانی مربوط به کرتاسه می باشد و از دیدگاه ساختاری در زون زاگرس چین خورده ساده قرار دارد. قدیمی ترین نهشته ی موجود در این منطقه متعلق به سازند سروک به سن کرتاسه بالایی است. افق بوکسیتی در حد فاصل بین دو سازند سروک و ایلام واقع گردیده است. هدف از این مطالعه بررسی کانی شناسی و پتروگرافی و ارتباط آن با ژنز کانسار می باشد. بررسی نهشته ی بوکسیتی دهدشت در دو بخش صحرایی و آزمایشگاهی انجام شد. مطالعات آزمایشگاهی شامل بررسی ویژگی های بافتی و ترکیب کانی شناسی این افق با استفاده از مقاطع نازک و صیقلی و نتایج آنالیز پراش پرتو X (XRD) است. این کانسار از طبقات بوکسیتی متوالی مختلف تشکیل شده است.، از پایین (قائده) به سمت بالا شامل بوکست سفید، خاکستری، سیاه، پیزولیتی و قرمز و زردمی باشد. بوهمیت، دیاسپور، کائولینیت، کلسیت، از کانی های اصلی سکانس بوکسیتی مورد مطالعه می باشد. بافت شاخص در لایه های مختلف بوکسیتی عبارتند از اوولیتی- پیزولیتی، اوئیدی - اسفروئیدی، پیزولیتی، پلپتومورفیک، سودومورف است. با توجه به حضور بوهمیت به عنوان شاخص ترین کانی غنی از Al در محیط فرسایشی و ناپیوستگی های رسوبی چنین به نظر می رسد که زایش این کانسار شدیداً تحت تاثیر، فرسایش و ناپیوستگی صورت گرفته در سنومانین - تورنین است. وجود خرده های آواری در پیزولیت ها و اوئیدها شواهدی از انتقال را نشان می دهد. که بیانگر تشکیل اولیه بوکسیت به صورت برجا و سپس در اثر فرسایش به صورت تخریبی وارد حوضه ی رسوبی شده، و بوکسیت کارستی را تشکیل داده است.

Abstract

The Mandan Buxite deposit is located in 40 km north east of the Dehdasht in Kohgiluyeh and Boyer-Ahmad Province in Zagros simply folded belt. This deposit was formed in the oldest rocks of the area with late Cretaceous age. The bauxite horizon is situated between the Sarvak and Ilam formations. The aim of this study is determination of mineralogy and texture relations of the deposits in order to determine the environment and status of bauxite mineralization. In this way samples were selected from different layer of the bauxite horizon in the Mandan bauxite deposit for Microscopic and XRD studies. The bauxite horizon in the study area consists of white, gray, black, pisolitic, red and yellow bauxites. Mineralogy is similar in all bauxitic layers and the main textures are pisolitic-ooide, ooide-spheroid, pisolitic, pelitomorphic and pseudomorph. Boehmite, Diaspore, Kaolinite and Calcite are the most important minerals in bauxitic layers of the Mandan deposit. Due to Boehmite mineralization in